

Selma Mahmić

24.08.2025. 18:25

Pogledano: 68 puta

Priprema za čas PTICE

Kroz STEAM pristup, integrirajući nauku, tehnologiju, inženjering i matematiku u nastavu, stvara se dinamično, interaktivno i multidisciplinarno okruženje za učenike.

Tags

3. razred - Razredna nastava

Organizacijski oblik nastave

3. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Kroskurikularne i međupredmetne teme

Područje prirodnih nauka

Predmet

Moja okolina

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Matematička kompetencija i kompetencija u nauci, tehnologiji i inženjerstvu

Učiti kako učiti

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Učenici prepoznaju i opisuju osnovne karakteristike ptica.

Učenici objašnjavaju način života i ishrane ptica.

Učenici razlikuju i kategoriziraju ptice prema mjestu i načinu života. Učenici primjenjuju stečena znanja o pticama u razgovoru i rješavanju zadataka.

Učenici razvijaju sposobnost posmatranja, uočavanja i zapažanja u prirodi.

Učenici povezuju stečena znanja s praktičnim aktivnostima (npr. briga o pticama zimi).

Učenici razvijaju logičko mišljenje i zaključivanje kroz analizu primjera iz života ptica. Učenici

pokazuju pozitivan odnos prema prirodi i odgovorno ponašanje prema pticama (npr. ne uništavaju gnijezda, pomažu pticama zimi).

Detaljan opis realizacije

UVODNI DIO ČASA

(5 minuta)

Na početku časa učiteljica pozdravlja učenike i stvara prijatnu atmosferu u učionici.

Dobrodošli na naš čas, koji će se realizovati kroz STEM pristup. STEM je skraćenica za Science (Nauka), Technology (Tehnologija), Engineering (Inženjerstvo), i Mathematics (Matematika), a to znači da ćemo tokom ovog časa kombinovati više različitih disciplina kako bismo bolje razumjeli temu.

Pokreće prezentaciju. Slijedi javljanje ornitologa.

https://www.canva.com/design/DAGTcYJbyUM/47EbIn7K7pdpmYeKbN3Uw/editutm_content=DAGTcYJbyUM&utm_campaign=designshare&utm_medium=

Učiteljica se obraća učenicima nakon video snimka:

„Dragi učenici, sada kada smo čuli poruku od Danija, našeg istraživača, vidimo da je u problemu i da mu je potrebna naša pomoć! Dani je zaboravio informacije koje je prikupio o pticama, a mi smo tu da mu pomognemo. Zajedno ćemo riješiti zadatke kako bismo mu pomogli da završi svoj istraživački projekt i postane ornitolog? A ko je ornitolog?“ (Osoba koja proučava ptice.)“

Prva aktivnost: Otkrijte riječi napisane binarnim kodom.

Učenici rade u parovima i trojkama (dva para, dvije trojke).

Na stolu se nalaze kartice na kojima su riječi napisane binarnom abecedom. Učenici treba da otkriju šta piše na karticama. (golub, lasta, jastreb, slavuj.)

Napomena: Učenici su već koristili ovakve zadatke na časovima i nije im potrebno dodatno objašnjenje.

Nakon dešifrovanja, učenici zaključuju da su sve riječi zapravo imena ptica.

GLAVNI DIO ČASA (35 minuta)

Najava nastavne jedinice: Ptice (Otkrivanje naslova na tabli)

Učiteljica pita koje brojalice, pjesme su učili, a da se u njima spominju ptice. (Golubovi, Golub s krova guče, Lastavice gdje si bila, Jedna vrana gakala, Bijela roda tiho hoda...)

Učenici na pitanje učiteljice navode književne tekstove koje su čitali a likovi su bile ptice (Vrana i vrč s vodom, Lisica i roda, Lastavice, Golub i pčela, Lisica i gavran...)

Učiteljica uzima gnijezdo u ruke i pita:

„Čija je ovo kuća?“ (To je kuća ptica!) Pokreće slajd na prezentaciji. „Zašto ptice prave gnijezda?“ (Ptice prave gnijezda da bi se zaštitile i odgajale svoje mlade. To je sigurno mjesto za njih.) „Koje materijale ptice koriste za gradnju gnijezda?“ (Ptice za gradnju koriste različite materijale poput grančica, trave, lišća, pa čak i perja.) „Gdje ptice obično prave svoja gnijezda?“ (Ptice prave gnijezda u drveću, na zgradama, u grmlju ili čak na tlu, zavisno od vrste.) „A šta se nalazi u ovom gnijezdu?“ (Jaja) „Kako nastaju ptice?“ (Ptice se izlegu iz jaja)

Druga aktivnost: Kako nastaje ptica?

Učiteljica otkriva slike na tabli i govori učenicima: „Imamo zadatak da pravilno poredamo slike koje prikazuju razvoj ptice, od jajeta do odrasle ptice. Vidite da slike trenutno nisu poredane kako treba. Vaš zadatak je da izađete pred tablu i postavite brojeve ispod svake slike, kako biste pokazali pravilan redoslijed kojim ptica nastaje i razvija se.“

Nastanak ptica

1

4

2

5

6

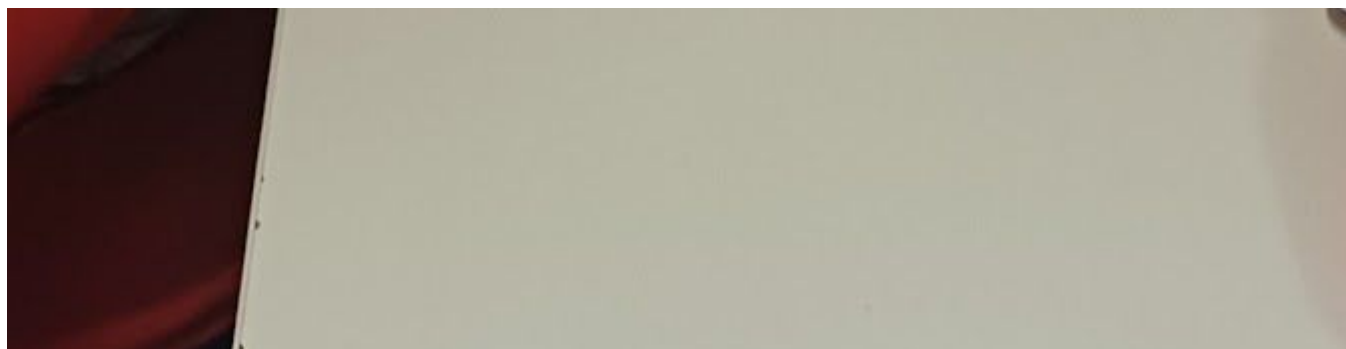
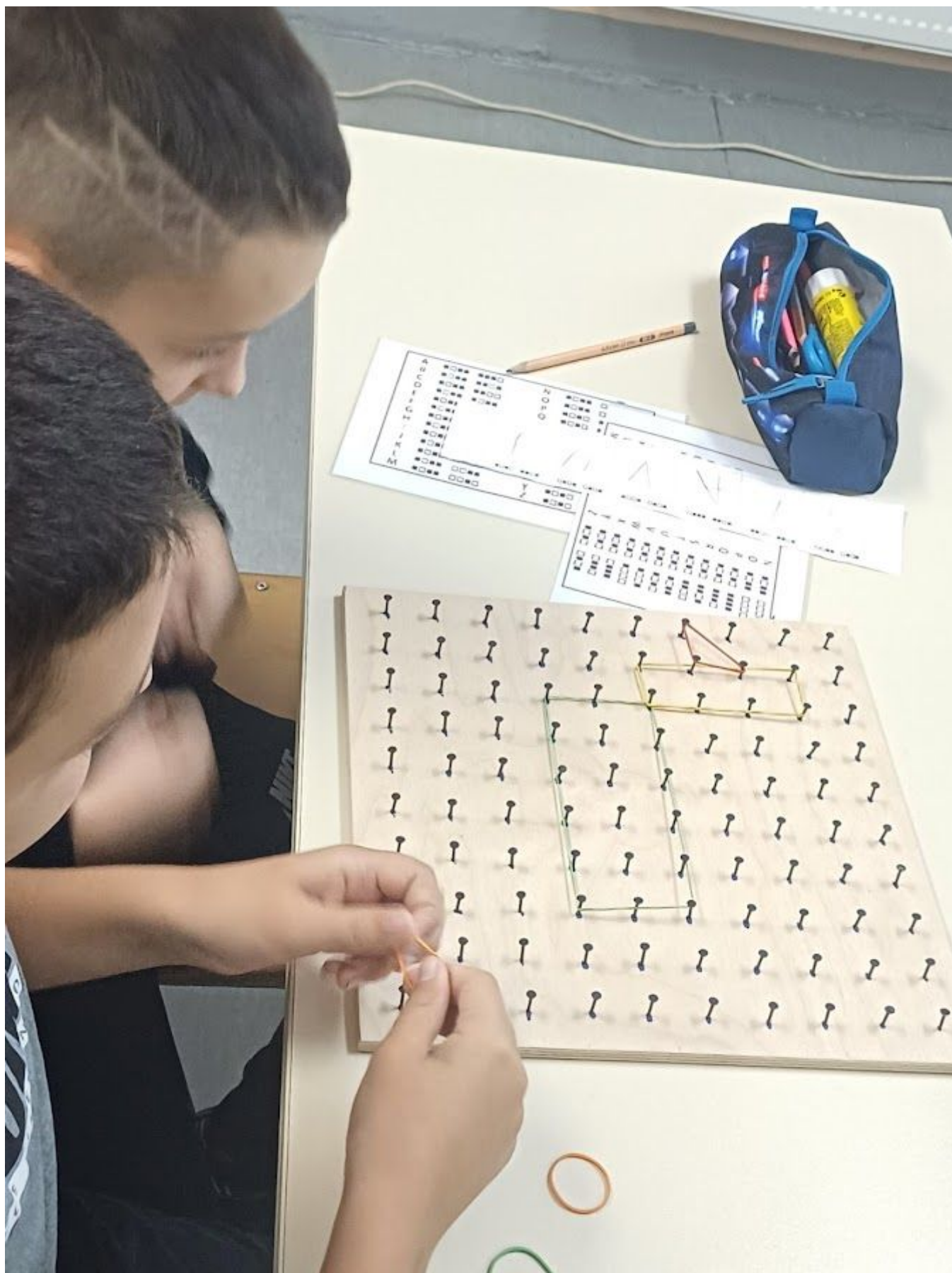
3

Slike prikazuju sljedeće (vrabac):

1. Jaja u gnijezdu: Ptice polažu jaja u sigurno gnijezdo.
 2. Ptić kljunom probija ljusku: Ptić koristi svoj kljun da probije ljusku jajeta i započne proces izlijeganja.
 3. Ptić izlazi iz ljuske jajeta: Ptić se napokon oslobađa iz ljuske jajeta, ali je vrlo mali i slab, tijelo mu je bez perja.
 4. Nemoćni ptić: Nakon izlaska iz jajeta, ptić je беспомоћан i potpuno ovisan o roditeljima za hranu i zaštitu.
 5. Ptić polako raste i dobija perje: Ptić počinje rasti, razvijaju mu se perje i krila. On uči kako bi postao dovoljno snažan za let, te je spreman da nauči letjeti.
 6. Odrasla ptica: Na kraju, ptica postaje potpuno odrasla i može samostalno letjeti i živjeti.
- Ptice prolaze kroz različite faze – od jajeta, preko mladih ptića, do odraslih ptica.

Treća aktivnost za učenike: Kako izgleda jedna ptica - Kreiranje modela ptice na geo tabli koristeći geometrijske likove.

Učiteljica: "Dragi učenici, sada ćemo napraviti model ptice na našoj geo tabli koristeći različite geometrijske likove. Razmislite o oblicima koje možemo koristiti da bismo predstavili dijelove tijela ptice (kvadrat, pravougaonik, trougao). Radite u parovima i trojkama. Materijal (geo tabla i kuhinjske gumice) je na stolovima. Budite kreativni i sjetite se kako izgleda ptica, pa pokušajte što preciznije predstaviti sve njene dijelove."

Učenici navode dijelove ptice na geo tabli, učiteljica otkriva sliku na tabli sa pticom i već označenim dijelovima tijela.

Pokazuje dijelove tijela na ptici jastreb. Učenici dodiruju dijelove tijela jastreba.

„Pogledajte ptice u učionici, imaju sve iste dijelove tijela, ali po čemu se razlikuju?(boji, veličini, mjesto

gdje žive, načinu oglašavanja...) Pogledajte kljun kod svake ptice. Da li su isti? Ptice imaju različite kljunove, a sada ćete izvesti eksperiment i provjeriti zašto je to tako."

Četvrta aktivnost: Eksperiment – kljun ptica

Učenici ustaju i prelaze za sto gdje će izvoditi eksperiment. Svaki par (trojke) će dobiti alat (neko štipaljku, neko slamku, neko probušenu kašiku, neko makaze) koji predstavlja kljun ptice, praznu posudu koja će biti stomak, posude sa hranom (zrna kukuruza kokičara, sok, kuhani makaroni u vodi i list papira smotan u lopticu čiji krajevi zalijepljeni trakom), crtež ptica i radni list.

Učiteljica razgovara s učenicima dok izvede eksperiment. Predstavljanje rezultata eksperimenta.

Kljun slamka – ptica kolibrić – pije nektar iz cvijeta

Kljun štipaljka – ptica golub – hrani se sjemenkama

Kljun makaze – ptica sova – grabljivica (hrani se drugim životinjama)

Kljun šuplja kašika – patka – filtrira hranu iz vode

Naučili su da ptice imaju različite vrste kljunova jer jedu različitu hranu.

Ptice koje jedu samo biljke nazivamo biljojedi. Ptice koje jedu samo meso nazivamo mesojedi.

Ptice koje jedu i biljke i meso nazivamo svejedi.

Učiteljica otkriva tekst na tabli, ptice mogu biti biljojedi, mesojedi i svaštojedi.

„A da li im kljun služi da samo jedu hranu ili za još nešto.“

Peta aktivnost: Eksperiment - upija li ptičije perje vodu?

Izvede još jedan eksperiment: Upija li ptičije perje vodu? Svaki par/trojka dobija pero ptice, čašu vode, slamku i posudu. Predviđaju da li je tvrdnja tačna podizanjem kartica na kojima piše tačno, netačno.

Pero ptica upija vodu. TAČNO NETAČNO

Slamkom iz čaše uzimaju vodu i sipaju je po peru. Zaključuju pero ptice ne upija vodu.

Zaključak: Ptice imaju posebnu žlijezdu na dnu repa koja proizvodi ulje. Kada ptica kljunom dodirne tu žlijezdu, ona uzme malo ulja i njime premaže svoje perje. Ovo ulje pomaže pticama da im perje ostane mekano i vodootporno, tako da ih kiša ili voda ne smoče potpuno. To je kao kada mi nosimo kabanicu da ne pokisnemo! Ptičije ulje štiti perje i pomaže im da budu brže i spretnije dok lete.

Djeco, šta se dešava s pticama u jesen? (Neke ptice odlaze u toplije krajeve.) Tako je! Koje ptice znate da sele? (Lasta, roda, slavuj, kukavica, divlja patka...) Bravo, ove ptice nazivamo ptice selice.

Zašto mislite da sele u toplije krajeve? (Zato što zimi nema dovoljno hrane.) Tačno!

Zimi je teško pronaći hranu, pa se selice sele u toplije krajeve gdje imaju više hrane. A koje ptice ostaju kod nas tokom zime? (Vrabac, golub, vrana, svraka, kos, sjenica...) Odlično! Ove ptice nazivamo ptice stanarice. One su prilagođene životu u hladnijim mjesecima i mogu pronaći hranu čak i zimi. Zna li neko šta su ptice grabljivice? (To su ptice koje love druge životinje!) Ptice grabljivice imaju oštre kandže i zakrivljen kljun. Primjeri ptica grabljivica su sova, orao i jastreb. Ove ptice koriste svoje oštre kandže i kljun da love i jedu manje životinje. A sada, ko može reći šta su ptice pjevice? (To su ptice koje pjevaju lijepo.) Ptice pjevačice/pjevice, poput slavujeva, kosa, sjenice, ševe... poznate su po svojim predivnim pjesmama.

Šesta aktivnost: Kojoj grupi pripadaju vaše ptice?

Na stolovima se nalaze plakati. Jedan plakat je za ptice stanarice, drugi za ptice grabljivice, treći za selice i četvrti za pjevačice. Na plakatima piše naslov grupe ptica, neke osnovne karakteristike i nalaze se sjene ptica. Zadatak je da zalijepe pticu na odgovarajuću sjenu. Svaka grupa ima jednu pticu koja je uljez. Dok učenici rade ovaj zadatak u pozadini učiteljica pušta pjesme ptica pjevačica. Predstavljanje urađenog i učenici usmeno trebaju odgovoriti zašto je uljez ptica kojoj nisu pronašli sjenu.

Sedma aktivnost: Naučili smo

Učiteljica poziva učenike da stanu u kolonu (na krep traku), sa njihove desne i lijeve strane su znakovi + i -. Ako skoče na stranu na kojoj se nalazi + smatraju da je tvrdnja tačna. Ako se pomjere na stranu na kojoj se nalazi – smatraju da je tvrdnja netačna.

Učiteljica čita tvrdnje, a učenici skaču na + ili -. Onaj učenik koji pogriješi ide na mjesto.

Učenici koji su odgovorili na svako pitanje ispravno učiteljica ocjenjuje.

1. Ptice se legu iz jaja.

1. TAČNO

2. Sve ptice imaju perje, krila i kljun.

2. TAČNO

3. Sve ptice mogu letjeti.

3. NETAČNO

4. Kljun je isti kod svake ptice.

4. NETAČNO

5. Mlade ptiće treba hraniti.

5. TAČNO

6. Ptice koje jedu meso su mesojedi.

6. TAČNO

7. Roda i lasta su ptica stanarice.

7. NETAČNO

8. Ptice su korisne i zato ih moramo štiti i čuvati njihova gnijezda.

8. TAČNO

9. Slavuj je ptica grabljivica.

9. NETAČNO

ZAVRŠNI DIO ČASA

(5 minuta)

Slijedi obraćanje Danijsa, dijeljenje zapisa sa table i zadaće.

Učiteljica upoznaje učenike da će na času likovne kulture izraditi kućice za ptice stanarice i tako im pomoći da prezime.

Potrebni resursi

Priprema za čas, nastavni materijal i fotografije možete pronaći na ovom linku

<https://wakelet.com/wake/bkKA9m50k3TQseAvPgu8J>

Praćenje i procjenjivanje

Formativna procjena TAČNO - NETAČNO

Učiteljica poziva učenike da stanu u kolonu (na krep traku), sa njihove desne i lijeve strane su znakovi + i -. Ako skoče na stranu na kojoj se nalazi + smatraju da je tvrdnja tačna. Ako se pomjere na stranu na kojoj se nalazi – smatraju da je tvrdnja netačna.

Učiteljica čita tvrdnje, a učenici skaču na + ili -. Onaj učenik koji pogriješi ide na mjesto.

Učenici koji su odgovorili na svako pitanje ispravno učiteljica ocjenjuje.

1. Ptice se legu iz jaja.

1. TAČNO

2. Sve ptice imaju perje, krila i kljun.

2. TAČNO

3. Sve ptice mogu letjeti.

3. NETAČNO

4. Kljun je isti kod svake ptice.

4. NETAČNO

5. Mlade ptiće treba hraniti.

5. TAČNO

6. Ptice koje jedu meso su mesojedi.

6. TAČNO

7. Roda i lasta su ptica stonarice.

7. NETAČNO

8. Ptice su korisne i zato ih moramo štiti i čuvati njihova gnijezda.

8. TAČNO

9. Slavuj je ptica grabljivica.

9. NETAČNO

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

MOJA KNJIGA O PTICAMA

Pronađi ptica iz časopisa i zalijepi ih u svoju knjigu.

Moja knjiga o pticama

Ime i prezime učenika

Datum: _____

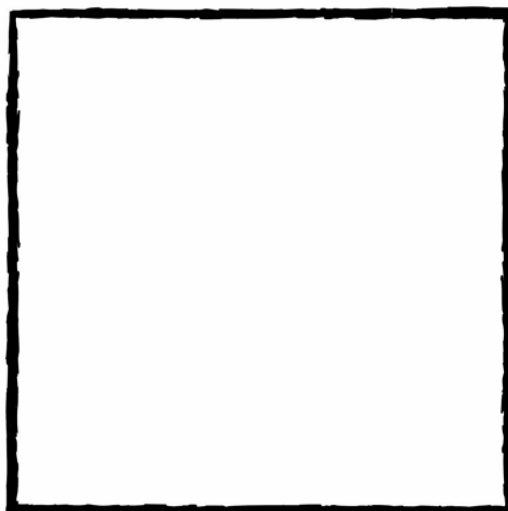
Posmatraj svoju okolinu ili prošetaj do šume. Posmatraj ptice, a potom zabilježi.

Gdje je ptica viđena, napiši ili nacrtaj.

NAZIV
PTICE _____

Koje dijelove tijela ima ptica?
Nacrtaj i obilježi dijelove ptice.

OPIS PTICE

NAZIV	NAPIŠI
Gdje živi?	
Kako se kreće?	
Šta jede?	
Zaokruži.	ptica stanařica ptica selica ptica pjevačica ptica grabljivica

ZALIJEPI PRONAĐENO PERO PTICE

Provjeri da li pero ptice upija vodu?

DA

NE

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

Povežite učenje o pticama s praktičnim aktivnostima (posmatranje, crtanje, izrada hranilica) jer to podstiče radoznalost učenika i razvija odgovoran odnos prema prirodi.

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Collections

Priprema za čas - Osnovna škola